

TEGYI ENIKÓ

Gyermektragédia, félmosollyal

■ PER LYSANDER-SUZANNE OSTEN: MÉDEA GYERMEKEI ■

Bacsa Ildikó (Médea), Pelsőczy Réka (Anna), Bán János (Jászón), Szanitter Dávid (Kicsijászón) és Megyes Melinda (Kicsimédea)

Szlovák Judit felvétele

kára, nyomkodják saját fejüket a lavórba. Kijózanító, ahogy fel-fogják a leggyilkosabb s olykor valóban feljűk irányuló indulatokat is, s álomként, de átélik, hogy anyjuk agyoncsapja őket „csengettyűs baltával”, mint ahogy megélik a vetélytárs Glauké halálát is. Felnőttnek mellbevágó élmény, amikor a tajtékzó Médeában ráismer kontrollvesztett önmagára. A szerzőpáros nem bánik

kesztyűs kézzel a közönségével – ám gyanítom, a gyermeki psziché bugyrainak dramatizált feltárása a felnőttek számára sokkolóbb. A gyerek nézőkben az indulati csúcspontokat, erőszakkitöréseket jól adagolt csínyekkel, játékkal, humorral oldja a mű, terápiás alaposággal végiggondolja, feldolgozza a kicsi agyakban kirajzolódó lehetséges „menekülési útvonalakat”.

Akadnak azért dramaturgiai gyengéi: a kezdet és a vég. Narratív visszaemlékezéssel indít a dráma, a szereplők elröglik az aranygyapjú históriáját, Médea és Jászón szerelmét – ez színpadon vontatott és érdektelen. A Kolibri előadása sok mindent bevet, a leereszkedő timpanon háromszögében bábéledést rögtönöz, zongorafutamokra ugráló delfineket, háрпиákat, ötletes porszívó-sárkányt és buborékfújó vajáros Médeát – ám mindez képileg zavaros, nehezen követhető illusztráció marad csupán. A mű befejezése pedig előkészítetlen és didaktikus: a gyerekek nagy hirtelen „felszólalnak”, ők maguk bocsátják el apjukat, anyjuk magához tér, s megbékél a család. Az előadás nem sarkít, inkább maszatol, meghagy a bizonytalanságban: ha valaki hinni akarja, hogy Jászón a családdal marad, éppenséggel megteheti. Apróbb lokális problémák is felbukkannak: miért hord táskájában épp üvegcipőt Jászón a műben Glaukéhoz fűződő szerelme jeléül, miért hívják a gyerekek Jászónak és Médeának tulajdon szüleiket?

Kissé szedett-vedett az Orosz Klaudia tervezte gyerekszoba, csúnyácskák a gyerekeken a görögös slafrokok. A húzások és figyelmen kívül hagyott instrukciók azt jelzik, hogy Novák János nem vállalta fel rendezésében a dráma radikalizmusát. A mosolyra ingerlő, játékos részek sikerültek jobban: a szökéskor mutatott kedves tipródás, visszarahangálás kutyusért, kacsáért, az utált hajmosás, a lekvárral bemázolt, majd persze lerántott abrosz körüli hajcihő. Adós marad azonban az előadás az alaphelyzetből következő pusztító indulatvitelekkel, az érzelmek székre szegezhető szélsőségeivel – nem boldogul a tragédiával. Funkciótlan a köpködőverseny, ha nem a szüleikre céloznak a gyerekek. Nincs nagy tétje a veszekedésnek, ha csak tessék-lássék dulakodik a házaspár, ha nem lökdösik a kicsiket, ha a dajka és a két gyerek le-

fűrt lábbal álldogal az oszlopok alatt. Elkeni a csúcspontot, ha a gyermekvilgosság szürreális, szuggesztív rémálma helyett a szülőket mutatja az előadás, egymást ütlegető, Vitéz János-stílusú bábok képében.

A rendező nem követeli meg a gyermekszínpadon valóban szokatlan intenzitást – a színészek biztonsági kúrt futnak. A gyerekeket alakító felnőtt színészek közül Szanitter Dávid helyes, csapzott loboncú, szenvedélyes és ragaszkodó Kicsijászónja legalább őszintén megrémül néha. Megyes Melinda azonban szinte steril a parancsolgató, ötletes Kicsimédea szerepében. Nem élük meg az értetlenség, a zsigeri rémület, a makacs háritás, a lázadás drámáját. Bacsa Ildikó Médeája szép, szavaló szobor csupán, beteg madárként enerváltan gubbaszt a függöny mögött, s ha előbújik, nem az a természeti csapás, akinek tomboló dühe mindent fölemeszt maga körül. Bán János rutinból is jól hozza a félszegen vigyorgó apát, Jászont, aki „good evening, girls and boys” jellegű jópofizással oldaná a helyzetet, de a szenvedélyes jelentelekben disztिंगvált és merev. Hálásabb szerepében nagyon jó hangot üt meg Pelsőczy Réka a dajka-bébiszitter, Anna szerepében. Nyugodt, kedves és természetes, normális fiatal lány, odafigyel a gyerekekre – ő az előadás érzelmi nyugvópontja.

Bárcsak csúcspontból lenne több.

**PER LYSANDER-SUZANNE OSTEN:
MÉDEA GYERMEKEI (Kolibri Színház)**

FORDÍTÓ: Kerényi Grácia és Kúnos László. **DÍSZLET, JELMEZ:** Orosz Klaudia. **ZENE:** Gunnar Edander. **RENDEZTE:** Novák János. **SZEREPLŐK:** Szanitter Dávid, Megyes Melinda m. v., Bán János m. v., Bacsa Ildikó m. v., Pelsőczy Réka m. v., Bornai Szilveszter.

Mit lehet tenni a közönséggel?

Megosztani őket. Megadni nekik az együttnevetés örömét.

Bevonni őket. Megadni nekik az egyedül nevetés örömét.

Problémát okozni nekik. Történetbe helyezni őket.

A British Council és a Trafó bemutatja: **Forced Entertainment (UK): First Night /színház**

2004. január 22-24. 20h

BRITISH COUNCIL

trafó

KORTÁRS MŰVÉSZETEK HÁZA - HOUSE OF CONTEMPORARY ARTS
Trafó Kortárs Művészetek Háza 1004 Budapest, Lillom u. 41.
Jegyek kaphatók: a Trafó jegypénztárban mindennap 17-20h, tel.: 334-8237, a Ticket Express IV. Andrássy út 18., Kecskeméti ucta 8., tel.: 310-9000, a Mamma! Budai Műszakközpont, III. Lövész u. 3-6., a Rózsavölgyi Zeneműhely IV. Szervita tér 5 tel.: 318-3312, és a Püskítka (Károlyi krt. 9., tel.: 332-2010 jegypénztárban.)

Támogatja: **ERSTE** **PORT.hu**